

POKROVITELJI IZDANJA:

Specijalna ginekološka bolnica

Plantaže

VODAVODA
PREMIJUM NATURAL SPRING WATER

SKINMEDIC

Belgrade • Moscow
WWW.SKINMEDIC.CO.RS

Copyright © 2015 by Vesna Dedić
Copyright © 2015 za srpsko izdanje IK Dedić

ILUSTRACIJE NA KORICAMA:

Devojka na klupi © Ilina Simeonova / Trevillion Images;
Tašmajdan © Đorđe Grubić; biseri i oblaci © Shutterstock;
fotografija autorke © Mirko Tabašević

ISBN 978-86-89671-06-3

CIP – Katalogizacija u publikaciji dostupna je
u katalogu Narodne biblioteke Srbije, Beograd

COBISS.SR-ID 216126220

Vesna Dedić
Čuvaj me

II IZDANJE

Beograd, 2015.

Lenki i onima koji nas čuvaju

Zahvalnost

Beskrajno zahvaljujem doktorki Zorici Crnogorac i specijalnoj ginekološkoj bolnici *Genesis* na stručnim savetima i priči o njihovih hiljadu beba koje su rođene vantelesnom oplodnjom.

Zahvaljujem deci iz *Svratištu za decu* u Ulici Jove Ilića, autoru emisije *Bulevar* Dejanu Ćiriću, doktorki Nevenki Dokmanović, Sanji Marinković, Ivanu Glušinu i svima koji su mi davali vetar u leđa dok sam pisala ovaj roman.

Wood

JUN 2015, BEOGRAD

Ljubav je za mene kao vatra nad kojom zagrejem ruke, a kada se pomerim bude mi još hladnije. Zbog tog straha od hladnoće jednom sam se suviše približila vatri. Imala sam devetnaest godina i sad znam da sam izgorela jer sam mu verovala kada je govorio „volim te“, jer sam mu poverovala kada mi je rekao ljubeći me celu „moja si“, jer sam mu se predala, jer sam gradila našu vezu i naš brak ne misleći na sebe već samo na njega. Na nas.

Ja sam se trudila da budem u njegovim očima bolja od same sebe. On se trudio da u očima drugih bude bolji od svih.

Ja sam gradila svoju iluziju o savršenoj ljubavi i savršenoj porodici, a on je nadgledao radove. Hvalio me je, kudilo me, voleo me kao caricu i besneo na mene kao na sluškinju. Samo u jednom danu bivala sam najvoljenija i najponiženija žena na svetu.

Onda je srušio sve, kao u bajci *Tri praseta* kojom me je tata uspavljivao... Vuk je dunuo i vatru sunuo. Moja i Cekićeve ljubav bila je kućica od slame.

Ponekad se napijem sa doktorkom Jelenom Perović i kada joj pričam o toj vatri i tim iluzijama ona mi uvek

kaže: „Marta, postoji melem i za takve žene. I pakao za takve muškarce.“

Kada sam se posle završene srednje medicinske škole zaposlila u Domu zdravlja, odmah sam se zaljubila u jednog pedijatra, potom sam bila sa zubarom, onda sa jednim dermatologom. Sa dermatologom sam bila u zvaničnoj i „ozbiljnoj“ vezi, a sa pedijatrom i zubarom onako tajno, da kolege ne saznaju dok ne vidimo kako nam ide. Dermatolog me je napustio rekavši mi jednog jutra da sam predivna devojka, ali da njegova porodica ipak očekuje da se on zabavlja sa doktorkom, a ne sa medicinskom sestrom. Pedijatar je iznenada jedne večeri umesto mene, kao što smo se dogovorili, poveo na koncert novu specijalizantkinju. Zubar se posle tri meseca zabavljanja grdno naljutio i izvređao me jednog jutra kada sam ga pitala zašto mi prethodne večeri nije odgovarao na poruke. Rekao mi je da ga pritiskam i ugrožavam njegovu slobodu.

U pedijatra sam bila zaljubljena, a sa zubarom i dermatologom sam čekala da se oni zaljube u mene.

Onda je jednog vikenda doktor Cekić, direktor Doma zdravlja, došao i doneo tortu. Bio je moj dvadeseti rođendan, bila sam dežurna i tužna što se mog rođendana nisu setili ni pedijatar, ni dermatolog, ni zubar. Cekić je bio kao san, lepši od trojice prethodnih, uspešniji, odvažniji i zaljubljeniji.

To što sam pre te torte ljubila pedijatra, zubara i dermatologa skupo sam platila, ali šta sad... Malo sam ludovala. Nije trebalo. A možda i jeste, možda je trebalo više da ludujem... Na *Fejsu* je pre neki dan jedan mladić napisao:

Oprostite mojoj mladosti, jer moja mladost ne oprašta.

– Marta, dušo, greška je bila samo u tome što su sva trojica radila u istom domu zdravlja. A onda si se udala za četvrtog. Pa da si radila u vojsci, a ne u malom domu zdravlja, bilo bi previše. Niko ti ne daje garanciju da će neka veza uspeti. Naročito ne ono što o ljubavi i muškarcima znaš sa dvadeset godina. Morala si da probaš, ali sa zaposlenima u više kolektiva – govori doktorka Perović kada me vino baš opali i počnem da se kajem.

– Ulažeš u tuđa osećanja, a tako varaš svoja – kažem pred zoru dok doktorka Jelena Perović maše kelneru i pokazuje mu rukom da je vreme da donese treću flašu.

Onda i ja po pravilu naručim pesmu i pevam na sav glas iako nemam sluha... *A dao si mi reč da bićeš tu, da čuvaćeš me kao pticu ranjenu...*

Prezirem ženske časopise sa tekstovima o krizi četrdesetih. Kriza dvadesetih je nesreća sa posledicama koje osećaš čitavog života! Posmatram kolegice koje sa četrdeset prave gluposti i smeju se svojim pokušajima da zauvek ostanu mlade. Sa dvadeset praviš gluposti koje otplačeš sa trideset. I tako ostariš pre vremena.

Čekajući posle one torte da postanem više od Cekićeve tajne ljubavi o kojoj je pričao ceo Dom zdravlja, prestala sam da dajem ispite na Višoj medicinskoj školi. Zaljubljenost je bila pokriće za moju lenjost.

Ako te ne kazne mama i tata za greške koje napraviš sa dvadeset, onda te kazni neki Cekić. Uvek dođe vreme naplate i vreme iskupljenja. Cekić je bio naplata, a ovo što mi se sad dešava je moje iskupljenje.

Kada je Cekić prešao sa mesta direktora Doma zdravlja u Urgentni centar na mesto načelnika, ispitivao me je svake večeri, naročito kada popije koju čašicu dunjevače,

kako sam se javila na hodniku pedijatru, da li sam srela zubara, s kim sam pila kafu na pauzi, šta sam ja pričala, a šta drugi. Prilikom svake naše svađe optužio bi me da sam ga jednom prevarila sa pedijatrom, izgovorio izmišljotinu da ga je zubar lično nagovorio da mi odnese tortu jer sam laka riba i rekao da je dermatolog peder kojem sam služila kao paravan.

Nikada nije bio zadovoljan mojim odgovorima i okretao mi je leđa ne želeći da mi čuje glas. Ja bih bila srećna kada bi mi se posle mojih suza vratio i opet me grlio kao najlepšu koju je ikada imao.

Tokom prve godine zabavljanja Cekić mi je pored svakodnevnih izliva ljubomore pružao nežnost i zaštitu, vodili smo ljubav ujutro i uveče, vodio je računa da li mi je hladno i da li sam gladna, da li je mom ocu penzija dovoljna za sve troškove...

Onda sam ostala u drugom stanju.

Kada sam zatrudnela počeo je da priča samo o onome što mu smeta, šta ne umem, za šta sam nesposobna. Kada se rodila Lana, ponizio me je. Naspavan i mirisan, tek popodne je došao da nas vidi i rekao: „A šta ako nije moje?“

Uradio je DNK analize i tek onda, pijan od sreće, prvi put poljubio Lanu.

Ponekad pomislim da se posle DNK nalaza napio od tuge jer je priželjkivao da Lana nije njegova. Ne zato što me nije voleo, već da bi mi mahao dokazom da je bio u pravu.

Sve sam izdržala, plakala, svađala se... Nisam znala da je količina strasti i ljubavi koju uložiš u jednu vezu proporcionalna količini patnje i mržnje kada te onaj koga voliš izda. Napusti.

Cekić! Lep, šarmantan, član glavnog odbora vladajuće partije, čovek predivne kože koju prosto poželiš da omiriš kada ti se približi. Njegov miris, miris parfema koji se meša sa gorkim mirisom cigarete, postao je nešto bez čega ne mogu ni sekund, a što je u isto vreme i izvor mog straha da će me napustiti.

Sa trogodišnjom kćerkom u naručju i zaljubljena, nisam shvatala da se Cekić ruga mojoj iluziji.

Da, rugao se, manipulisao je mojim osećanjima... Kad bih posumnjala da me vara rekao bi mi da me voli, a kad sam htela da ga ostavim govorio mi je da ostanem.

Govorio je „idi“ kada je znao da ga volim toliko da ne mogu da zamislim ni jedno jutro bez njega.

„Zaljubljena i povređena žena nikada ne pravi samo jednu grešku, ne... To su vagoni grešaka. Takva žena je lokomotiva gluposti i naivnosti“, govorim, tešeći samu sebe na putu ka kući.

Taksista se obično nasmeje, a onda ga Jelena dodirne po ramenu i kaže: „Gospodine, vi vozite ovu ovde... kraljicu naivnosti. Da sam na vašem mestu ja bih je izbacila iz taksija i rekla: 'Ne vozim pijane i naivne mušterije ženskog pola!'“.

„Meni većinom takve i ulaze u taksi u ovo doba“, rekao je jedan taksista.

Kada je Cekić iz doma zdravlja prešao po partijskoj liniji na mesto načelnika Urgentnog centra, insistirala sam da pređem i ja! Glupača! Pomislila sam da ću biti mirnija ako znam, ako on zna da svakog časa mogu ući u njegovu kancelariju, gledati s prozora u njegova kola, pogledati ga u oči kada posumnjam.

Videvši me istrošenu, slomljenu i bolesno mršavu, poverovao je da će ostati večiti gospodar mojih osećanja.

Ni ovako nisam postala propalitet, uspela sam da završim Višu medicinsku i postanem glavna sestra na kardiologiji. Ali, mogla sam sebi bolje da ispunim vreme nego patnjom za onima kojima je izliva i dokaza moje ljubavi bilo premalo. Ili previše. Ne znam ni sad kome sam bila višak, a kome manjak u kasi... u duši...

„U gaćama?!“, uvek dobaci Perovićeva koja dozvoljava sebi da bude prosta samo kada je mnogo pijana.

– Ima na svetu još takvih žena koje ulažu u tuđa osećanja, a varaju svoja. Misle o njegovim, a nisu svesne svojih. Zapamti! – ponavljam Jeleni dok nas pijane taksista vozi kući.

– Ima na svetu muškaraca koji se uplaše ljubavi i onoga što su šaputali noću i pobegnu u zoru! Ti su najopasniji! – kaže Perovićeva dok prska osveživač daha.

Ima i onih retkih žena koje čim čuju ružne reči tokom dana spakuju kofere u ponoć. Te su hrabre, ali ni one nisu srećne.

Sećam se jutra kada sam shvatila da tonem sve dublje i da više nemam kuda. Uvek je tako – kada se gušiš, raširiš oči i tek onda ugledaš ruku spasa.

1.

JUN 2010.

Dok sam bila na noćnom dežurstvu, moj muž je bio nedostupan. Siterka je ostala da spava sa Lanom jer on nije došao kući. Bilo mi je hladno i tresla sam se kao da ću dobiti temperaturu. Podelila sam pacijentima jutarnju terapiju iako sam poželela da sa kolicima punim lekova odjurim niz hodnik i porazbijam sve prozore Urgentnog centra.

Ušla sam u ordinaciju doktorke Jelene Perović i stavila joj na sto papir sa pesmom koju joj je napisala devojčica koju je operisala. Jedva sam uspela da se ne ugušim od navale bola i da ne zajecam dok sam posmatrala doktorku Jelenu kako s nogu čita stihove ilustrovane crtežom.

Sećam se svakog detalja tog letnjeg svitanja... Gledam je kako umorna od noćnog dežurstva seda u fotelju i očima mi, bez glasa, pokazuje da želi kafu. Izuva klompe i noge u koje zadivljeno gledaju i najteži pacijenti, diže na radni sto. Otkopčava dugme bluze i ne mogu da ne zadržim pogled na ivicama njenog brusa boje kajsije. Toliko je lepa i harizmatična da je Cekić sigurno nije mogao imati.

O doktorki Perović je pričao ceo grad. Lepa, vrhunski hirurg, ume da se ponaša i u kafani i u operi, čak je i

predsednik države kada mu se dete razboli prvo zvao nju, pa onda odlazio kod lekara kod koga ga je ona uputila.

Stavlja ruke na slepoočnice i gleda kroz prozor.

– Volim kad dežuram leti. Zbog svitanja. Sipajte mi malo viskija u kafu – rekla je dok sam joj prinosila šolju.

– Ti si nova? Kako se beše zoveš?

– Marta. Marta Cekić. Radila sam u domu zdravlja, a sad su me... – odgovorila sam povlačeći suknju ka kolenima.

– Ti si ta? Ispričali su mi da je supruga novog načelnika Cekića mlada i da je medicinska sestra. Dobra riba, i to su mi rekli – izgovorila je doktorka odmeravajući me od glave do pete.

– Dobra riba?! Od kada sam se porodila i od kada sam više na poslu i sa detetom nego sa mužem i od kada su slutnje o njegovim prevarama sve češće, čini mi se da su sve žene lepše od mene – rekla sam, iznenađena svojom iskrenošću.

– Odmah da ti kažem... Cekić je mator za mene. Ja volim mlađe, muškarci od četiri banke mi nisu erotični. Koliko imaš godina? – upitala me je popravljajući sjaj na svojim lepim, punim usnama.

– Godina? Dvadeset tri. A vi? – upitala sam je nadajući se da će se kao i sve starije žene povući pred mojom mladošću.

– Sutra punim trideset pet. I dalje imam više udvarača nego godina. Pravim žurku u petak. Dođi... sa Cekićem, naravno. I da znaš... Ja operišem manje ili više uspešno. Ali, u kakvom će stanju pacijent izaći iz bolnice zavisi samo od medicinskih sestara. One koje se prave da nisu svesne koliko su bitnije od nas lekara su mi omiljene. One koje pokazuju da vladaju odeljenjem su na mojoj crnoj listi. Ti

si mi na prvi pogled simpatična, iako ti se crne tange naziru ispod belih pantalona. Cekić tako voli?

Gledala sam u zidni sat i iščekivala da prođe poslednjih petnaest minuta dežurstva – da konačno odem kući i pobegnem od te neprijatne žene.

Zamišljala sam kako me ruke moje Lane grle na ulasku u kuću i kako mi kaže: „Mama, gde si bila? Rekla sam da dodzeš za pet minuta. Sta si mi kupila?“

Kao da je sama u prostoriji, doktorica Perović se češljala i pevušila uz CD koji je stalno puštala. Sećam se i pesme... *A sada laku noć, poljubac u letu...* Sećam se Jeleninog izraza lica i pokreta rukom kao da želi apsolutnu tišinu dok pevuši: *Sad spavaj, tabakero, i ni za čim ne žali...*

Zakolutila je očima kada je njen jutarnji zanos poremetio zvuk poruke na mom mobilnom. Cekić je opet bio dostupan. Pozvala sam ga sa gorućim „a gde si bio?“ u glasu i slušala kako mi opušteno priča da je zaspao posle večere kod mame, baterija pukla, nedavno se probudio, evo tek što je ušao u naš stan i stavio mobilni na punjač...

Bojala sam se njegovog besa koji bi usledio ako bih pokazala da sumnjam u ono što je ispričao. Još uvek sam imala snage da izdržim lupanje srca u trenucima kada sam ćutala iako sam znala da me laže.

Verovala sam da će ga moje ćutanje i taj privid da mu verujem učiniti boljim čovekom koji će prestati da traži zadovoljstvo izvan onoga koje već ima u našem lepom stanu, sa našom divnom kćerkom i sa mnom. Iskreno, tada sam još uvek verovala da su trenuci sumnje i valovi strepnje samo fikcija zaljubljene, nepoverljive žene.

Sirena kola hitne pomoći prekinula je moje razmišljanje o Cekićevim lažima i o tome gde mi je najbliže da kupim

Lani neku igračku. Lupanje srca zamenila je jeza po celom telu pri pomisli da će, ako me Cekić napusti, proći mnogo vremena dok ne budem u situaciji da Lani opet kupujem skupe igračke. Ja sam samo medicinska sestra i plata mi je taman tolika da od nje mogu da platim vrtić i jednom nedeljno kupim detetu neku od onih igračaka koje reklamiraju na televiziji.

– Sestro Marta, gde si? – prenuo me je doktorkin glas.

– Negde u Cekićevom naručju u kojem je ove noći umesto mene bila neka druga – odgovorila sam sa knedlom u grlu.

– Ajde, rad leči i duše koje pate. Ako je slučaj lak ostavićemo ga da čeka ove iz jutarnje smene. Dosta je bilo – rekla je doktorka Jelena Perović i skinula noge sa stola dok sam se ja tromo kretala ka vratima.

Doktorka je pošla za mnom. Sustigla me je u nekoliko koraka. Posmatrala sam je kako svoju dugu plavu kosu kupi u rep i znala sam da ćemo za koji minut opet u operacionu salu.

Pacijent je bio bez svesti. Za nosilima je išla žena čudesno lepa, poput doktorke Perović. Doktorka iz Hitne pomoći je mlatila papirima i rekla da je pacijentu pukla stomačna aneurizma.

Doktorka Perović je ušla u salu sa izrazom lica kao da se gadi pacijenta. Dok smo stavljali maske, rekla sam joj da žena koja je dopratila pacijenta neobično liči na nju.

– Videla sam i povraća mi se. Uvek kada ugledam nekog ko liči na mene osetim vrtoglavicu i mučninu. A tek kada vidim da neka ima iste cipele kao ja! Tek tad mi nije dobro – smejala se i pružila ruke ka instrumentarki.

– Pratinja napolje! – urlala sam na lepu ženu koja je sa molećivim pogledom pridržavala teška vrata operacione sale.

Uzimajući skalpel, doktorica Perović je zatražila da joj pustimo emisiju *Jutro sa Natalijom Radija S*.

U salu je pred kraj operacije ušao moj suprug. Bio je mirisan i nasmejan i svi su promrmljali „dobro jutro, načelnice“ ili „dobro jutro, doktore Cekiću“. Ja sam mu namignula kada je pogledao u mom pravcu.

Želela sam da verujem da je stvarno zaspao kod mame.

– Doktoriko Perović, zar nije ova muzika malo preglasna? – upitao je moj suprug, a tehničar je krenuo ka radioaparatu da ga utiša.

Ne skidajući pogled sa otvorenog stomaka pacijenta, Perovićeva je dubokim glasom rekla:

– Muziku pojačajte, a vi, načelnice, probudićete mi pacijenta iz anestezije tim svojim jakim mirisom. To je to, deco... Što se tiče medicine... Ostalo je u rukama Boga... Načelnice, supruga vam je odlična sestra.

Gledala sam Cekića dok je ljutito, bez reči izlazio iz sale. I bila sam ljubomorna na Perovićku koja prema njemu može tako da se ponaša. Iznenada me je zagrlila i nasmejala mi se kao da je znala o čemu razmišljam.

– Ja mu ugađam u svemu, a kada ne ugodim on je besan – rekla sam osećajući se malom i sitnom pored visoke doktorice Perović.

– Zato si valjda ti udata, imaš i dete, a ja nisam – rekla je pomirljivo.

Doktorica Jelena je izašla iz sale i krenula ka ordinaciji gledajući u mobilni telefon.

Lepa žena iz pratnje pacijenta kojeg smo upravo operisali uputila joj je molećiv pogled, a ova je samo na čas zastala i hladno izgovorila:

– Za sada nije životno ugrožen. Možda izađe iz bolnice za sedam dana, a možda i ne bude tako. Znaćemo za dvatri dana.

Perovićeva je produžila dalje, a ja sam odlučila da sačekam Cekića da se vrati. Prišao mi je besan, jako me uštino za dupe, kao da se mom dupetu sveti zbog Jelenine drskosti, i kroz zube rekao:

– Jebaću joj mater. Kopile. Kurvetina matora.